

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนม่วง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่มีคะแนนจากการทำแบบวัดทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 32 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุม 16 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยจำนวน 10 ครั้ง สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 45-60 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุม ไม่ได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยก่อนการทดลอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยก่อนการทดลอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แสดง

ไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยก่อนการทดลอง หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ความตระหนักในตนเอง	25.12	5.82	28.31	5.65	25.5	6.65	25.18	6.15
ความเห็นใจผู้อื่น	29.68	6.28	32	6.14	26.06	4.65	25.62	4.75
ความภาคภูมิใจในตนเอง	27.37	5.57	30.06	5.67	26.03	4.21	26.37	6.23
ความรับผิดชอบต่องสังคม	25.31	6.21	27.37	5.93	29.43	6.86	28.37	8.18
รวม	108.5	12.38	118.75	10.13	107.12	9.81	106.62	16.54

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของกลุ่มทดลองหลังการทดลอง (118.75) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (108.5) แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านความตระหนักในตนเองหลังการทดลอง (28.31) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (25.12) ด้านความเห็นใจผู้อื่นหลังการทดลอง (32) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (29.68) ด้านความภาคภูมิใจในตนเองหลังการทดลอง (30.06) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (27.37) และด้านความรับผิดชอบต่องสังคมหลังการทดลอง (27.37) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (25.31) สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (106.62) ต่ำกว่าก่อนการทดลอง (107.12)

แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านความตระหนักในตนเองหลังการทดลอง (25.18) ต่ำกว่าก่อนการทดลอง (25.5) ด้านความสนใจผู้อื่นหลังการทดลอง (25.62) ต่ำกว่าก่อนการทดลอง (26.06) ด้านความภาคภูมิใจในตนเองหลังการทดลอง (26.37) ต่ำกว่าก่อนการทดลอง (26.03) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหลังการทดลอง (28.37) ต่ำกว่าก่อนการทดลอง (29.43)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยแตกต่างกันหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยและผลการเปรียบเทียบ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	Mean Rank (MR)	Sum of Rank (SR)	Z	P-value
กลุ่มทดลอง	17.75	284.50	0.773	0.439
กลุ่มควบคุม	15.22	243.50		

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบวัดทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย และผลการเปรียบเทียบได้แสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

	Mean Rank (MR)	Sum of Rank (SR)	Z	P-value
$\Sigma R -$	0	0	3.520*	0.000
$\Sigma R +$	8.52	136		

*P < .05

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มควบคุมนั้น หลังการทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยแตกต่างกันหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย และผลการเปรียบเทียบได้แสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	Mean Rank (MR)	Sum of Rank (SR)	Z	P-value
กลุ่มทดลอง	20.46	327.5	2.398*	0.17
กลุ่มควบคุม	12.53	200.5		

*P < .05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ผลการบันทึกการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย จำนวน 10 ครั้ง เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมกลุ่มทั้งหมด สรุปได้ดังนี้

5.1 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกได้รู้จักและคุ้นเคยกันมากขึ้น และให้สมาชิกได้เข้าใจความมุ่งหมายและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ ในช่วงแรกที่ทำให้สมาชิกแนะนำตัวเอง พบว่าสมาชิกยังไม่กล้าแสดงออกมากนัก ผู้นำกลุ่มจึงแสดงท่าประจำตัวของตัวเองให้สมาชิกดู บรรยายการทำการกิจกรรมกลุ่มจึงเกิดความสนุกสนาน และมีความเป็นกันเองมากขึ้น สมาชิกคนที่เหลือก็แนะนำตัวเองอย่างมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ส่งผลให้การร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และยังไม่กล้าที่จะซักถามหรือแสดงความคิดเห็นอะไร

5.2 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 2 ความตระหนักในตนเอง 1

การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเอง รู้จักจุดดี จุดด้อยของตนเอง รู้จักปรับปรุงตนเอง

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้พบว่า สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี แต่ยังไม่กล้าแสดงความเห็นและซักถามเพิ่มเติม ซึ่งเห็นได้ชัดจากกิจกรรม ดอกไม้ของฉัน เนื่องจากเวลาสมาชิกอธิบายวิธีการปรับปรุงตนเองจากกิจกรรมดอกไม้ของฉันให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้ฟัง ก็จะอธิบายไปเรื่อย ๆ สมาชิกที่ฟังก็จะไม่มีการซักถาม และให้ข้อมูลย้อนกลับถึงวิธีการปรับปรุงตนเองแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงกระตุ้นด้วยการเมื่อมีสมาชิกคนหนึ่งให้ข้อมูลย้อนกลับถึงวิธีการปรับปรุงตนเองนั้น ผู้วิจัยก็ให้รางวัล เมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ เห็นดังนั้น จึงได้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับบ้าง ทำให้มีความเป็นกันเองในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 3 ความตระหนักในตนเอง 2

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้พบว่า บรรยากาศในการทำกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ มีความสนุกสนานและมีความเป็นกันเองมาก สมาชิกให้ความสนใจในกิจกรรมค่อนข้างมาก แต่มีสมาชิกบางคนไม่ส่งสมุดประจำตัว และไม่เขียนถึงวิธีการปรับปรุงตนเองจากกิจกรรมครั้งที่แล้ว ผู้วิจัยจึงบอกว่า ถ้าส่งสมุดประจำตัว ไปงาน และงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง ก็จะได้อะดิกเกอร์แปะไว้เป็นสัญลักษณ์ทุกครั้ง เมื่อสิ้นสุดการทำกิจกรรมกลุ่ม ถ้าได้อะดิกเกอร์มากที่สุดก็จะได้รับรางวัล ทำให้ครั้งนี้ สมาชิกส่งสมุดประจำตัวกันทุกคน

5.4 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 4 ความภาคภูมิใจในตนเอง 1

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า อีกทั้งยังรู้จักและยอมรับตนเอง กล้าเผชิญความจริงในสิ่งที่ตนเองควรปรับปรุงแก้ไข

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้พบว่าสมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี กล้าแสดงความคิดเห็นที่ตรงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ แต่เนื่องจากเวลาจำกัด การเขียนกระดาษรูปหัวใจจึงไม่สามารถวนไปให้ครบทุกคนได้ บรรยากาศการทำกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้เต็มไปด้วยความสนุกสนาน และความกระตือรือร้นของสมาชิก ซึ่งอาจเป็นเพราะสมาชิกเกิดความรู้สึกเข้าใจ ไว้วางใจ และเกิดความสนิทสนมกับผู้อื่นในกลุ่มมากขึ้น

5.5 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 5 ความภาคภูมิใจในตนเอง 2

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรู้จักการสร้างเป้าหมายและมุ่งหวังในความสำเร็จ

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้พบว่าสมาชิกให้ความสนใจ ตั้งใจทำกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี สามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ในการอภิปรายมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสนุกสนาน

5.6 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 6 ความเห็นใจผู้อื่น 1

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกเข้าใจและรับรู้ในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นและรู้จักการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ พบว่าสมาชิกให้ความสนใจและเข้ามาดูภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ของผู้อื่นกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้นำกลุ่มต้องบอกว่า สมาชิกจะได้ดูภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความทุกข์ของผู้อื่นทุกคน ในส่วนของกิจกรรมเป็นไปด้วยดี สมาชิกให้ความร่วมมือ และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น อีกทั้ง ยังมีบางส่วนกล้าที่จะถาม เพื่อให้มีความเข้าใจในงานที่มอบหมายให้อีกด้วย

5.7 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 7 ความเห็นใจผู้อื่น 2

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกเข้าใจและรับรู้ในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นและแสดงออกกับผู้อื่น ได้อย่างเหมาะสม

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ พบว่าเต็มไปด้วยความสนุกสนานเป็นอย่างมาก เนื่องจากสมาชิกได้มีการแสดงออกในความคิดของตัวเองอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นเพื่อน ๆ ได้เช่นกันในรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้นำกลุ่มกำหนด เมื่อสรุปร่วมกันสมาชิกก็สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ได้

5.8 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 8 ความรับผิดชอบต่อสังคม 1

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรู้จักการปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงต่าง ๆ ของกลุ่มและสังคม

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ พบว่าสมาชิกมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเล่นเกมเป็นอย่างมาก สมาชิกทุกคนเคารพในกฎ กติกา มารยาท ทำให้กิจกรรมกลุ่มครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ และการทำกิจกรรมก็เป็นไปอย่างเรียบร้อย สดชื่น เมื่อได้รับรางวัลแล้วก็มีมานำมาแบ่งให้กับผู้ที่แพ้ แสดงถึงสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกด้วยกัน

5.9 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 9 ความรับผิดชอบต่อสังคม 2

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ พบว่าสมาชิกให้ความสนใจและร่วมมือเป็นอย่างดี ภาพวาดโรงเรียนในฝันของแต่ละกลุ่ม แสดงถึงแนวคิดที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาที่แต่ละกลุ่มใช้ หากในสถานการณ์เดียวกัน แต่การแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่มก็จะแตกต่างกันออกไปด้วย มีวิธีการช่วยเหลือกันในกลุ่มมากขึ้น แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน ในส่วนของการอภิปรายก็เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ตั้งไว้

5.10 กิจกรรมกลุ่มครั้งที่ 10 สรุปและปิดกลุ่ม

การจัดกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกสามารถสรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยได้และนำสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตของตนเองได้

โดยสรุป การจัดกิจกรรมกลุ่มครั้งนี้ พบว่าสมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สมาชิกทุกคนเมื่อได้ฟังความรู้สึกที่ดีที่เพื่อนพูดถึงตนเอง ก็จะมีการอ้อมยิ้ม ดีใจ อีกทั้ง จากการอภิปรายรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นในวันนี้ เต็มไปด้วยความเป็นกันเอง และตรงตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้ตั้งไว้ เมื่อผู้นำกลุ่มมอบรางวัลให้แก่ สมาชิกที่ส่งสมุดประจำตัว ใบงาน และงานอื่นที่ได้รับมอบหมายครบทุกครั้ง ซึ่งมี 2 รางวัล รางวัลที่ 1 มี 6 คน รางวัลที่ 2 มี 5 คน ส่วนสมาชิกที่ไม่ได้รับรางวัลใด ๆ ผู้นำกลุ่มมอบปากกาให้เป็นกำลังใจแทน

2. การอภิปรายผล

การอภิปรายผลของการวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมากกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ กิจกรรมกลุ่มทำให้ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้นได้ อาจเป็นเพราะ กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกได้มีการแสดงออกร่วมกันและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มในแต่ละครั้ง ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน รู้สึกรับผิดชอบในการกระทำต่าง ๆ ร่วมกัน สมาชิกได้มีการสำรวจตัวเองและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542) ที่กล่าวว่า กลุ่มมีอิทธิพลในตัวของมันเอง อิทธิพลของกลุ่มสามารถที่จะขัดเกลา ลักษณะ ท่าทีของสมาชิกในกลุ่มให้แปรเปลี่ยนไปได้ อีกทั้ง วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรสุกกุล (2519 อ้างถึงใน จีรวรรณ รักษาติ, 2546) ที่กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง การอยู่ร่วมกับสมาชิกอื่นในกลุ่มจะมีส่วนช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เรื่องของตนเองได้ดีขึ้น หรือบางครั้ง ตนเองอาจค้นพบว่าตนเป็นบุคคลอย่างไร เมื่อสมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันทำให้เกิดการเรียนรู้ และรู้จักกันและกันได้ดีขึ้นทั้งในด้านดีและไม่ดี ซึ่งในแง่ของกิจกรรมกลุ่มนั้น การรู้จักข้อเสีย ข้อบกพร่องของคนอื่น จะเป็นแนวทางทำให้รู้สึกเห็นอกเห็นใจ สงสาร ตลอดจนไม่ตำหนิตติเตียน แต่จะให้ความช่วยเหลือให้สามารถแก้ไขปัญหาและปรับปรุงตนเองได้ดียิ่งขึ้น เพราะกิจกรรมประเภทนี้ นอกจากจะให้ทำงานร่วมกันโดยตรง ก็ยังรวมถึง กิจกรรมที่ช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เช่น การสื่อสารของกลุ่ม การฝึกรู้จักการเสียสละ รู้จักให้แทนที่จะรู้จักรับอย่างเดียว เป็นต้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี เรืองคณะ (2543) ที่ทำการวิจัยเรื่องผลการฝึกกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พบว่า การฝึกกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ โดยหลังจากการฝึกกิจกรรมกลุ่มแล้วนักเรียนมีคะแนนในการสร้างสัมพันธภาพเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการฝึกกิจกรรมกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของกลีนุปผา โสธรชัยวิทย์ (2546) ที่ทำการศึกษาเรื่องผลของกิจกรรมกลุ่มต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ด้านสมรรถนะส่วนบุคคลและสมรรถนะทางสังคมผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเชาวน์อารมณ์ด้านสมรรถนะส่วนบุคคลและด้านสมรรถนะทางสังคมสูงขึ้น หลังจากที่ได้เข้าร่วม

กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับการเกิด ดวงดาว (2546) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างคามมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลัง การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคามมีระเบียบวินัยในด้านการตรงต่อเวลา ด้านการปฏิบัติงานไม่คิด ระเบียบของกลุ่ม ห้องเรียน โรงเรียนและสังคม และด้านการตระหนักรู้และแสดงออกถึงวัฒนธรรมอันดีงามเพิ่มขึ้น อีกทั้ง กัลยา สุริย์ (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นใน ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน เพิ่มขึ้นหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม รวมถึง นิตยา วิเศษพานิช (2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออก ด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็น เพิ่มขึ้นกว่าก่อน การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

จากการสังเกตตลอดระยะเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีความพอใจและชื่นชอบในการทำ กิจกรรม เนื่องจากนักเรียนได้เล่นเกม แสดงออกอย่างสนุกสนาน ร่วมแสดงความคิดเห็นภายใต้บรรยากาศที่เป็น กันเอง ไม่มีความกดดัน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม มีการยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกา ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ยอมรับความเป็นกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งสังเกตได้จากการวางแผนการทำงาน มีเป้าหมายใน การทำงาน ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้ง

จากสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยมากกว่านักเรียนในกลุ่ม ควบคุม

ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยมีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยในครั้งนี้ สามารถทำให้ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เพิ่มขึ้นได้ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ถูกต้อง เหมาะสม อีกทั้งผลการทดลองยังแสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 2 กลุ่มมี คะแนนไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่ม ควบคุม แสดงให้เห็นว่า ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยนั้น สามารถพัฒนาได้ หากมีการส่งเสริมที่ถูกต้อง เหมาะสมกับความ สนใจ และพัฒนาการตามวัย ซึ่งกลุ่มทดลองที่ศึกษานั้น เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งศรีเรือน แก้วกังวาน (2545) กล่าวว่า เด็กวัยนี้ เป็นวัยเด็กตอนกลาง (Middle childhood) พัฒนาการทางสังคมในระยะนี้มีลักษณะแตกต่าง จากวัยเด็กตอนต้นหลายประการ เช่น เด็กคบเพื่อนร่วมวัยและผู้ใหญ่มากขึ้น เด็กสามารถรวมกลุ่มเล่นกับเพื่อนได้ดี ยิ่งขึ้น มีสมรรถภาพทางความคิดและมีพัฒนาการด้านศีลธรรม จรรยา ทำให้เด็กร่วมเล่น เรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกลุ่มได้ดี ซึ่งกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับเด็กวัยนี้ เด็กจะรู้สึกเป็นเจ้าของ และซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม มีพฤติกรรมที่ เหมือนกลุ่มสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 อ้างถึงใน นิตยา วิเศษพานิช, 2546) ที่ให้แนวคิด ว่า การเล่นเป็นกลุ่มหรือการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านการเข้าสังคมกับกลุ่มเพื่อนและเรียนรู้การ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สังคมสร้างขึ้นอย่างเหมาะสม ทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์และกระบวนการที่ชัดเจนจึงสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่ต้องการให้กับเด็กวัยนี้ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยนั้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเข้าใจ เรียนรู้ และพยายามแก้ไขปรับปรุงเจตคติ และพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ทำให้มีทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยสูงขึ้น ดังนั้น กิจกรรมกลุ่มจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยได้ นำไปสู่การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี มีคุณภาพต่อไป